

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	1 frt	Egészévre	4 frt
Félévre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyiltéri közlemények mérsékelt áron szívesen fogadjuk.

A szegény ügy.

A közvélemény képviselőjének el kell lenni az életnek mind azon jelenségeit, melyek a közönséget érdeklik. A legnagyobb néposztály undort gerjesztő légkörében nem finnyáskodhatik éppen úgy, mint a „társaság” parfümös terméiben elkabulnia nem szabad. Imelygós gyomorral, gyöngye ideigzettel s glacié-késztyűvel nem lehet az igazságot felderíteni. Már pedig a közvélemény képviselőinek feladata az igazságot szolgálni.

Ez uttal a szegényügyre kívánjuk irányítani a figyelmet.

A szegényügynek, ennek a nagy állami és társadalmi kérdésnek rendezésére, — a melynek szerencsés megoldására eddigelő még sehol sincs példa, — köztekintetből s a humanizmus szempontjából fölötté nagy szükség van, már csak azért is, hogy ez által nagyobb bajoknak elejét vétsék. Már a rómaiak azt mondták, hogy: „a szegénység bűn”. És ha a bűnesetek statistikáját tekintjük, a legtöbb bűnnek kútforrása a nyomor.

Kétségtelen, hogy az emberi nyomornak a föld színéről való végleges eltüntetése az elérhetlen ábrándok honába tartozik s az emberiséget minden humanisztikus törekvése mellett is e bajtól megszabadítani nem lehet, mindazonáltal a szegényügy rendezésének kérdésével a társadalomnak és hatóságnak foglalkoznia kell nem csak azért, mert a nyomor látása mindig szánalmat kelt, hanem azért is, mert a törvény és törvényerejű rendeletek eltávolítását, a koldulást, a községeknek tesszik kötelességüké saját szegényeik eltartásáról gondoskodni.

E rendelkezés következtében a szegény ügy hivatalos kötelesség tárgyává tettett s a községek általában, csak hogy megterhelhetőségük minél kisebb legyen, többkevesebb elnézéssel vannak a közbiztonság és a közszemérem tekintetében elítélendő koldulással szemben.

Fülsértő kiabálással rimázkodnak alalmazásért béna nyomorékok Petrosény utcáin, kiktől iszonyodva menekülnek még

az erősebb idegzetűek is. Embertársaink az igaz s kötelességünk is az irgalmasság cselekedetével védelmükre lenni, de más módon. Nem szabad őket az utca posványában fetrengve megszámni csak. Van a segélyezésnek humanusabb s kevésbé terhelő módja.

Köteles lévén a község a saját szegényeiről gondoskodni, mindenek előtt megállapítandó volna, hogy kik szorulnak közsegélyezésre s a kik nem tartoznak a község kötelekébe, azok illetőségi helyükre utasítandók a vagy a koldulástól feltétlenül eltiltandók — s a többiről gondoskodjék — elutasíthatlan esetben — a község egyeteme a nyilvános koldulás megszüntetése mellett. A rendszertelen és hiányos segélyezés oka a koldulásnak. Ennek elhárítására pedig a leghathatósabb eszköz, ha erőteljes közvélemény alakul arra nézve, hogy a szegényügy rendezése továbbra el nem odázható. Erre annál nagyobb szükség van, mert ez az erőteljes közvélemény érvényt szerezne a köztekintetnek, a törvény és humanizmus követelményeinek, sőt az erkölcsi szempontoktól eltekintve, eleget tenne az anyagi érdekek kívánalmának is, a mit így, több nemű veszélynek s kellemetlenségnek kitéve alalmazna címén kiadnak, szívesebben kiadják mint szegényadót, ha igen sokszor felháborító jelenségektől is megóvatnak.

Rendszeres törvényhozási intézkedések fognak gyökeresen segíteni szegény ügyünk jelenlegi hiányain s hisszük, hogy most, midőn a közigazgatás reformjának küszöbén állunk, szabatos, határozott és a gyakorlati élet igényeit is kielégítő intézkedések fognak az új törvény keretében helyet foglalni. Addig is azonban kötelessége volna a társadalomnak, a községnek a botrányos és veszélyes nyilvános koldulást megakadályozni s szegényeiről rendszeres segélyezés által gondoskodni.

Jegyzőválasztás Petrillán.

Élénk érdeklődés tárgyát képezte a petrillai jegyzői állás betöltésének kérdése pár hét óta már. Folyt a korteskedés, mint a hogy ilyen alkalommal szokásos. A választásra jogosított

76. képviselőtestületi tag véleménye nagyon megoszlott s nem volt biztosra vehető, hogy ki lesz a győztes.

A választás f. hó. 7-én volt a petrillai körjegyzőség hivatalhelyiségében. 52. képviselőtestületi tag jelent meg összesen Petrilla-, Banicza-, Merisor- és Krivádiáról, mint a körjegyzőség kötelekébe tartozó községekből.

D. e. 9 órakor nyitotta meg Buda Károly főszolgabíró a választó közgyűlést s mindenek előtt konstatálta, hogy a szabályszerűen meghirdetett pályázat folytán a körjegyzői állás elnyeréseért kellő képesítéssel bíró 7 pályázó folyamodott, névszerint: Kádár Lajos (Petrilla) Héjas József (Petrosény), Stock Ede (Déva), Szalánczy Elemér (Lupény), Vassi János (Petrosény), Klein Jakab (Vulkán), és Tulya Teofil (V. Hunyad), ezek közül törvényadta jogánál fogva kijelölte: Stock Ede, Szalánczy Elemér, Klein Jakab és Vassi János pályázókat. A választásra jogosultak bizalmas értekezlete után Vassi Jánost eltekint. Névszerint szavazást senki sem kívánt, se más jelölt neve nem hangzottatván, járási főszolgabíró Vassi Jánost egyhangulag, közfelkiáltással megválasztottnak jelentette ki, a ki a hivatali esküt a közgyűlés színe előtt azonnal le is tette s a személye iránt nyilvánult bizalmat megköszönte.

Vassi János, mint járási írnok 7 év óta a petrosényi szolgabíroságnál működik s szorgalma és szakképzettsége mellett a körjegyzőség viszonyainak alapos ismeretével is bírván, elvárható tőle, hogy a körjegyzőség adminisztrációjának vezetése körül a működéséhez fűzött jogos várákozásnak megfelelően.

Választás után a Berkovics-féle vendéglőben: „fecerunt magnum áldomás”-t.

Záró vizsgák a gör. kel. felekezeti iskolákban.

Jól esik hangsúlyoznunk, hogy Petrosényben és vidékén a haladásnak elismerést érdemlő vívmányaival találkozunk. A nagy iparvállalatok, az állami s községi intézmények, valamint a társadalom közrehatnak a kulturális haladás előmozdítására. Egy fontos tényező azonban, — és ezt sajnálattal említjük — ténykedésével nem igazolja, hogy hivatásának magaslatán áll. És ez a gör. kel. felekezeti iskola. Többször rámutattunk s a f. hó 1-én és 2-án megtartott évrő vizsgák alkalmával és időszerevé tesszik a kérdésnek szőnyegre hozatalát.

Mielőtt a vizsgákról referálnánk, az évfolyamán Petrosényben, Livazényben és Petrillán a gör. kel. iskolákban tapasztalt ama ténykörülményre is rá kell mutatnunk, hogy ezen

iskolák vezetősége mennyire respektálja a törvényt s törvény erejű kormányrendeleteket?

Hogy többet ne említsünk; a m. kir. valás-és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a szabadság törvények szentesítésének s Ő Felsége megkoronázatásának évfordulóján iskolai ünnep tartassék s a hazafias ünnep jelentősége ezen alkalommal a gyermekek előtt méltatva legyen. Az említett felekezeti iskolákban erről nem akartak tudni semmit, mint ha azon iskolák tanköteles gyermekei nem is Magyarorszában élének s nem is ezen állam polgáraivá neveltetnének. A hazaszeretet eszméjének felélesztését s fejlesztését ott nem tartják szükségesnek, hanem veszélyesnek — igen.

Azt sem tartják helyén valónak, hogy a tanítás eredményének bemutatására szolgáló vizsgák idejéről az érdeklődőket, a tanügybarátokat értesítsék. Minek is eszalhatatlan bizonyítékot szerezni arról, hogy a magyaryelv kötelező tanítását elrendelő törvény csak írott maszst; hogy egyik-másik tanító maga sem tud magyarul; hogy a jövő nemzedék fogalommal sem bír arról, hogy Magyarországon él; hogy az iskolának gunyolt hitvány viskó még istállónak is ronda s hogy az esetleg megjelenő tanügybarátok alapos bizonyítékot szerezzenek arról, hogy az említett felekezetek csak azért tartják fen iskoláikat, hogy gyermekeiket a állami iskolákba járásra ne kényszeríthessék, a hol meg tanulhatnának magyarul. Ez pedig égbé kiáltó bűn volna. Inkább maradjanak sötét tudatlanságban, — így vélekednek a vezetők.

Az általánosságban érintett tényekre már ismételtelen rámutattunk s a most lefolyt záróvizsga újabb bizonyító adatokkal illusztrálja a megezáfolthatlan valóságot.

Az említett felekezeti iskolákban van és pedig Livazényben 1, Petrosényben 1, és Petrillán 2 tanító, kik közül csak az egyik perillai tanítónak van oklevele. A három népes községben ezernél több gyermeknek kellene a négy iskolába járni, de tényleg összesen nem jár ötven sem rendszeren.

Eltekintve attól, hogy 2—3 száz gyermekkel egy — egy tanító, az előírt tanterv szerint, eredményesen nem működhetik, általában állíthatjuk, hogy azt az eredményt sem érik el, a mire képesek volnának.

De térjünk a vizsgákra:

Livazényben a vizsgára 8 gyermeket beidéztek s ezek többé-kevésbé románul írni s olvasni valamit tudtak, de magyarul semmit sem.

Petrosényben vizsga nem is lehetett, mert a tanító — a ki egy szót sem tud magyarul —, napokkal a vizsga előtt ott hagyta az iskolát, „mint szit, Pál az oláhokat”.

Petrillán az alsó iskolában is megjelent az esperes mint kerületi iskolaigazgató, de se tanító, se gyermek nem volt. Lehet e a rendtelenség és fegyelmezetlenségnek ennél nagyobb bizonyítéka? Ha a tanító nem tudta mikor lesz a vizsga, a rendes tanítási időben ott kellett volna lennie a gyermekekkel; ha beteg volt —, de tudjuk, hogy nem volt beteg —, akkor az iskolaszéki elnöknek be kellett volna jelenteni s távol létében is megtartathatott volna a vizsga, ha pedig azért nem voltak gyermekek mert már régóta beszüntették az előadásokat, akkor is hiba, mert még a tanév bezárva nincsen, addig előadásokat kell tartani.

Egyedül a petrillai felső iskolában volt 50 és néhány gyermek s ezek általában szép haladást tettek s nagyrészüket meglehetősen ír, olvas és ért magyarul. A szülők és érdeklődők két-

száznál többen voltak jelen, a mi örvendetes bizonyossága annak, hogy nem idengenkednek sem a népoktatástól, sem attól hogy gyermekeik magyarul is tanulnak. A tanító — Albu Simonban — volt igyekezet és lelkiismeretesség, az a mit iskolavizsgálatok alkalmával a kir. tanfelügyelő és a II-od tanfelügyelő is elismerték és aker. esperes Tit. V. Geazsa nyilvánosan kijelentette, hogy sikerültebb vizsgán még nem volt jelen.

Íme elismerjük az érdemet, pedig az is olyan felekezeti iskola mint a többi. Nem vagyunk elfogultak, be a törvény és rendellenességet ostorozni, arra rámutatni szent kötelességünk.

Ennyit igen, de többet mi nem tehetünk.

UJDONSÁGOK.

— **Áthelyezés.** Az előléptetés folytán Petrosényből Szamos-Ujvárra áthelyezett Nyiri József utódjaként, Benyó István m. kir. p. ü. biztosi helyettes helyezettett ide Moórról, ki az itteni pénzügyi biztossági teendők vezetését átvette.

— **Előléptetés.** A Petrosényben is előnyösen ismert Vigh Ferencz, dévai áll. tanítóképző rajz-tanárt s jeles festőt a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter helyben hagyás mellett a X. fiz. oszt. I-ső fokozatába előléptette. Gratulálunk.

— **Helyettesítés.** A szurduki vámkirendeltség vezetője Riefler Pál vámenlőr, huzamos időre szabadságot látván, a vámkirendeltség vezetésével az eddigi helyettes: Csekme Károly bízott meg.

— **Változások a m. á. vasutaknál.** Keller Sándor m. á. v. hivatalnok Petrosényből Piskire áthelyeztetvén, helyette, Limbeck Győző eddigi személypénztárnok — máv. hivatalnok — bízott meg a telferladási pénztár kezelésével; a személypénztári tendőket pedig Lányi Béla eddigi helyettes pénztárnok látja el.

— **Nemzeti ünnep az iskolában.** Lélekemelő, szép ünnepet ültek f. hó 8-án a helybeli gymnasiumban és az összes népiskolákban. D. e. 10 órákor ötszáznál több gyermek, ünneplő ruhába öltözve tanáraik, tanítói s tanítónők vezetésével jelen volt a rom. kath. templomban Husek Béla segédlelkész által végzett hálaadó isteni tisztelet, melynek végezte s a „Hymnus” elneklése után a növendékek visszatértek az iskolába s a gymnasiumi tanulókhöz dr. Halmos Béla igazgató intézett hazafias, buzdító szép beszédet, méltatta az ünnep s ismertette a magyar király koronázásának jelentőségét s a szent korona történetét. A „Szózatot”, a „Király-hymust” s még két hazafias éneket Bruckner F. gymn. zenetanár vezetésével két növendék hatásos alkalmi költeményt szavalt lelkesedéssel s lelkesítően. Az állami népiskolák növendékeihez a „Szózat” elneklése után Fekete József tanító intézett szerkezet és előadás tekintetében egyaránt kiváló alkalmi beszédet. A többi iskolákban is tudomására hozott a gyermekeknek, hogy miért tartatik ünnep és szünét s tekintettel arra, hogy a közönségnek lehetővé kívánják tenni a megjelenést, a többi iskolákban más alkalommal fog az ünnepély megtartatni. A petrilla-deákányai állami elemi iskolában Ádám János tanító ismertette a koronázás évfordulójának jelentőségét, virágok, zöldlombok — és nemzeti zászlókkal díszített teremben a növendékek hazafias dalokat énekeltek és ugyan ilyen költeményeket szavaltak.

Rámutatott azon kimagasló nemzeti nagy küzdelmekre melyeknek e vérrel szerzett széphaza ezredéves fenállását köszönheti, dicsőíté azon hősök és nagyok érdemét, kik válságos időkben a nemzetet kitartásra buzdították és győzelemre vezették, majd a nemzet és uralkodója közötti kibékülés jelentőségét ismertette megkapó hűséggel. Nagy figyelemmel hallgatott remek beszéde alatt úgy a közönség, mint a gyermekek szemébe a meghatottság könnye csillogott s a beszéd végeztével háromszor lelkesülten felzúgott: „Éljen a király!” Majd a növendékek szavaltak szépen, értelmesen hazafias költeményeket s Bakos József vezetésével élénkeltek a „Király hymnust” kettős hangon s még két hazafias éneket. A nagyterem Ő Felsége arczképével, virágok-zöldlombok — és nemzeti zászlókkal volt díszítve. Az ünnepély végeztével Dombora László gondnoksági alelnök megköszönte a tantestület és a növendékek buzgó fáradozását s elismeréssel adózva a szép ünnepéért, — szorgalom és kitartásra serkenté a növendékeket.

— **Fillérestély.** A petrosényi polgári olvasóköri folyó évi június hó 11-én esti 8 órától kezdődőleg a Wagner szálloda restaurált nagytermében, nagyszabású műsorral, jótékony célú fillérestélyt rendez, melynek műsora: 1. „Notturmo.” Chopintól. cellon és zongorán előadják: Tonhási és Bruckner urak. 2. „Erdély” szavalja: Molnár Veron k. a. 3. „Lili” keringő, Bánffy Sándortól. Tenor-Solo, zongorakísérettel. Előadják: Limbeck Győző és Bruckner Frigyes urak. 4. „Oh mi szép tavasz” Soprán-Solo, zongorakísérettel. Előadja: Zuleger Lina urnő. 5. „Magyar ábránd.” Hegedű-Solo, zongorakísérettel. Előadják: Pán János és Bruckner Frigyes urak. 6. „Rózsa keringő” Peuschel M-től. Háromszólamú női ének, zongorakísérettel. Előadják: I. Zuleger Lina, Soltész Lujza, Gresli Vilma, Wagner Szidi, Éder Adél. II. Bruckner Erzi, Singer Henriette, Singer Ernesztine. Nekula Anna, Pfingstgräf Mariska, Loy Amália, Schönhardt Ernesztine urhölgyek a III. szólamot. 7. „Desperát ur.” Vig monolog Gabányi A-tól. Előadja: Bakos József ur. 8. „Reménykeringő.” Serly Lajostól. Nőiduet zongorakísérettel. Előadják: Zuleger Lina urnő, Nekula A. k. a. és Bruckner F. ur. 9. „Nők a társadalmi életben.” Irta és felolvassa: Limbeck Győző ur. 10. „Nocturno.” Hegedűkettős. Betiz F-től, zongorakísérettel. Előadják: Pán János, Sandner János és Bruckner Frigyes urak. Előadás után táncz.

— **Nyári táncmulatság.** A „petrosényi és járási ipartestület” 1899. Június hó 18-án saját könyvtára gyarapítására a „Bacsay”-féle Wagner szálloda kerti- és zárlhelyiségeiben nyári táncmulatságot rendez, belépti díj: személyenként 50 kr. — családjegy 1 frt. Kezdeté d. u. 4 órákor, kedvezőtlen idő esetén este 8 órákor a teremben. Ezen tánczvigalom igen látogatott és kedélyesnek ígérkezik, mint rendszerint az ipartestület által rendezett mulatságok. A meghívók szétküldetettek s a kik véletlenségből nem kaptak, de arra igényt tartanak, kéretnek a rendezőséghez fordulni.

— **A lupényi gör. kath. templom felépítése** javára 1899. Június hó 11-én a „Victoria”, bányahid közelében tartandó jünálásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Kirándulás.** A páratlan szépségű Szurduk-szorosot messze-távolból felkeresik a kirándulók. F. hó 25-én Petrosény és vidékének intelligens közönsége fog oda kirándulást rendezni s miként a múlt évben, az idén is a Héjas Józ-

zsef-féle gyönyörű fekvésű s ily célra rendelkezés-átengedett terület lesz a társaság találkozási helye, hol zene és tánc is lesz. Előre felhívjuk reá a közönség figyelmét.

— **A petrosényi és vidéki hitelszövetkezet** közgyűlése f. hó 18-án d. u. 2 órakor lesz, melyre felhívjuk az érdekeltek figyelmét. Az alapszabályok módosítása és az orsz. hitelszövetkezetbe való belépés fogja képezni a közgyűlés határozatának fontos tárgyát.

— **Felvétel a dévai m. kir. állami tanítóképző intézetbe.** A dévai m. kir. áll. tanítóképző-intézetnek mind a négy osztályába az 1899/1900-ik iskolaévre felvétetik összesen 123 növendék. A felvett növendékek a helybeliek kivételével mind be kell lakniuk s az intézetben ingyen nyerne lakást, fűtést, világítást, mosatást s részben gyógykezelést is. A havi 12 frtba kerülő ételmezt (köztartást) pedig, mely reggeliből, ebédből és vacsorából áll, ingyen élvezi 15, havi 4 frtért 30, havi 6 frtért 40, havi 8 frtért 30 és havi 12 frtért (az egész díjért) 8 növendék. A köztartást ingyen fogja élvezni 2, havi 4 frtért 7, havi 6 frtért 10, havi 8 frtért 12 és havi 12 frtért (az egész díjért) 4 növendék. Az 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványok az intézet igazgató-tanácsához czímezve, f. évi június hó 20-áig az intézeti igazgatóság-hoz nyújtandók be. A folyamodványhoz esatolandók eredetiben a következő okmányok: Iskolai bizonyítvány, születési bizonyítvány, orvosi bizonyítvány, községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, községi, vagy más egyéb hiteles bizonyítvány a családfő polgári állásáról, a családtagok számáról, ezek életkoráról és arról hogy közülük hány van a családfő közvetlen gondozása alatt és hány van távol a szülői háztól, hány és mily mértékű neveltetési költség terheli még a családfentartót? A szülőtől aláírás kötelező nyilatkozat arról, hogy fiukat a szükségesséssel évközben is ellátják. Az intézet egyszersmind kántorképző is. A román nyelv rendes tantárgy. A felvételi vizsgálatok a f. évi június hó 30-án, a javító vizsgálatok és beiratások pedig augusztus hó 31-én tartatnak, az előadások szept. hó 1-én kezdődnek.

— **Az elhagyott férj boszúja.** Örök rejtélyű érzés marad a szerlem világvegetéig. Az emberi élet üdve- és boldogtalanságának kutforrása ez a mély titok, mely csak jelenségeiben nyilvánul s rendszerint nem számol a következményekkel és nem respektálja a társadalmi szabályokat, sem a törvény megtorló rendelkezéseit. A szerelmi esalódás nyomán fakad a boszú, mely eszközeiben nem válogat. Szomorú bizonyítéka ennek a f. hó 6-án Livazenyben történt tragédia. Vojnyásza Juon szemrevaló livazényi legény elszerezte Opreán Mária, Csik Petrunét s a csinos menyecske szintén vonzódnán csábítóához, ott hagyta férjét s kedvese lakására költözött és vadházasságban együtt éltek. A férj követelte vissza nejét, de az nem akart engedelmessé. Csik Pétru fenyegedezett, hogy nejét és annak csábítóját megöli, mihelyt alkalom kínálkozik. F. hó 6-án Vojnyásza Juon, Opreán Máriával krumplít kapáltak a kertben, Csik Pétru a kerítés mellett észrevétlenül közelikbe lopódzott, vadászfegyvere eldördült s Vojnyásza eszméletlenül rogyott a földre a nő pedig rémült sikoltozással futásnak eredt. A második lövés neki volt szánva, de nem talált s a hűtlen asszony sértetlenül elmenekült. Csik Pétru újból megtöltött fegyverét vállára vetve a fenyvesek és havasok között eltűnt nyomtalanul. Romániába menekült-e, vagy a vadrengetegben bujdosol, azt a

csendőrség ez ideig kinem puhatolhatta. Dr. Weisz József körorvos azonnal gyógykezelés alávette Vojnyászt s a hátán és nyakán behatolt vágott sérteket — úgy nevezett ficzkókat, — amennyire lehetett kiszedte s az esetről a hatóságnak jelentést téve jelezte, hogy a sérülés életveszélyes, sőt halálosnak minősíthető. A boszúálló férj köröztetik; a csendőrség erősen keresi a tettest, kinek menekülését a lövés zajára figyelmessé lett szomszédok látták; a fenytő bíróság folyamatba tette a formális vizsgálatot s mindez történik egy asszony hűtlensége miatt.

— **Veszedt macska.** Nagy riadalmat okozott f. hó 6-án Lupényben egy veszedt macska, megmarta a tulajdonosát Mausák Viktort, ennek nejét és még más hat egyént. Hogy a macska veszedt volt, az kétségtelenül kitűnik abból is, hogy annyi egyénnek az arcát, kezét, lábát véresre haraposta s végre egyik román ember hátára ugrott s annak szőrével kifordított kocsokját rágtá s karmolászta, de az illető nem vesztette el lélekjelenlétét s hirtelen felemelte a kocsok alsó részét s azzal a hátához szorította a macskát s így tették ártalmatlanná, a vastag bőré s nagy szőré kocsok alatt megfojtották, agyon marezagolták a többiek. A macska fejét felküldték a budapesti állatorvosi akademiához tüzetes megvizsgálás végett s a sérülteket azonnal felszállították Budapestre a Pasteur-Högyes-féle intézetbe beoltás végett. A járás főszolgabírája pedig haladéktalanul intézkedett a környéken lévő macskákat kiirtása a kutyák zár alá helyezése és mindazon állatok elkülönítése iránt, melyeket a veszedt macska megmarta.

— **Élelmes lovag.** Csürös Péter ker. erdővéd, Lupényben bement egy kereskedésbe, szívtart s dohányt vásárolni s hátú lovát a bolt ajtó előtt egy karóhoz kötötte. Midőn kijött a lónak hűlt helye volt. Tudatták vele, hogy egy ur kiakasztotta a kantárszárat, felült a lóra s Vulkán felé vágatott. Az erdővéd szerencsére mindjárt egy kocsi kapott s lóhalálába hajtotta az uton Vulkán felé, de csak Szurdukban érte utol az urlovast s mellé hajtva kérdezte, hogy hová igyekszik oly sietve? Vulkánba, — válaszolá a lupényi ur. — Hiszen már elhagyta Vulkánt. — Az az Livazenybe van dolgom a jegyzőnél, oda sietek. — De hogy került az én lovam ön alá? Kérdé az erdővéd. — Hát úgy hogy ráültem. mert nem tudtam hogy az öné. — De azt tudta, hogy nem az uré? Nem én, azt sem tudtam. Különben ha öné a ló itt van rendelkezék vele, innen már gyalog is könnyen célhoz érek. S ezzel leszállt a lóról, kedélyesen átadta a gazdájának s ballagott tovább. Nem is mutatott haragot azért, hogy idő előtt leszállított a lóról. — Az erdővéd mindenkitől azt kérdezi, hogy a jobb társasághoz tartozó uri ember tulajdonképpen mit akarhatott?

— **Kinek szól a levél?** A nyomdászoknak jut az a nem irigylendő feladat, hogy olvashatlan írásokat is kibetűzzenek, de a postások is törhetik a fejüket olykor, hogy tulajdonképpen kinek kézbesítsék a postai küldeményt. A napokban Szegedről ily czim alatt érkezett egy zárt levelezőlap: „Szilágyi András átadni Horvát Katinak lévő Tóth József kőműves urnál Nagy Sándor építőmesternél pusztakalan vasgyárba u. m. Petrosény”. És a levél annak a kezébe került a kinek írva volt. Mondja aztán valaki, hogy nincsen ördöge a mi ügyes postásainknak.

Örök szerelmemről be sokszor álmodám,
Mely nem alszik el a férfikor alkonyán;
Hanem tart tovább is, örökre... hosszasan...
Mig csak e gyenge szív utolsó nem dobban!
S mely kielégítne szívemnek vágyait
S megvalósítaná fényes, szép álmait —
Kerestem szüntelen, kerestem hasztalan
E bálványt, a melyről anyiszor álmodtam!..
Kialudt reményem a te pillantásod
Mely, forró tüztől újra lángra kapott!
— Hogyha kialudnék ez utolsó lángja;
Szívemnek az volna végső dobbanása.

Fischer Ferencz.

Szerkesztői üzenet.

N. N. Helyben. Azt kérdezi ön, hogy tartozik-e indokolni a főszolgabíró, ha törvényes minősítéssel bíró pályázót a jegyzői állásra nem jelöl?

Felvilágosításul megjegyezzük, hogy a községi törvény a kijelölés jogát egyenesen a főszolgabíróra ruhazza s csak azt teszi kötelezővé, hogy ha van képesítéssel bíró-pályázó, legalább hármat kell kandidálnia. Ezen jog — és gyakorlásának természetéből folyik, hogy a főszolgabíró nem köteles indokolni, hogy kit s miért nem jelölt éppen úgy, mint a képviselő-testület tagjai nem tartoznak igazolni, hogy a jelöltek közül kit s miért választanak meg s kit miért nem. Külömben is a törvény választásoknál a szavazatok indokolását nem engedi meg.

Közbirtokosnak. Helyben. Hogy a közbirtok használatát a kezelése fölött az érdekelt tulajdonosok rendelkezessenek, szükséges, hogy közbirtokossági testület szervezkedjenek. Ezt az 1894. XII. t. cz. rendeli s ennek végrehajtása tárgyában kiadott földmívelésügyi minisiteri rendelet meghagyja, hogy — úgy tudjuk — jövő hó 1-ig az egész országban a vonatkozó szabályrendelet megalkotandó. Hogy a közös ingatlanok teleknyövilleg átírva nincsenek, az a szervezkedés akadályává nem szolgál, mert a szabályrendeletben a közbirtokosok névszerint nem sorolándók fel, se a közbirtok parcella számait kitüntetni nem elkerülhetlenül szükséges. A tényleg birtokolt közös ingatlanok tényleges birtokosai bárhol jöjjenek össze, alkossák meg a szervezeti szabályrendeletet s küldjék a vármegyéhez jóváhagyás végett. A törvény és min. rendelet szabatosan körvonalozza az eljárás módjait, valamint azt is hogy a megyék, a birtoktestek határai miként tartassanak fenn s előforduló esetekben mimódon és hova kell fordulni jogorvoslatért.

Referensnek. Helyben. Sajnálattunkra a család határozott kívánsága folytán a Wagner szállodában f. hó 7-én lefolyt fényes ünnepélyről nem adhatunk tudósítást.

Bor- és gyógyvizek.

Petrosény és vidéke n. é. közönségének becses tudomására hozom, hogy a székellyföldi

Baross víz

és a Margitszigeti

Szt. Margit víz

petrosényi főraktár kezelését átvettem s az említett és friss töltésű kitűnő bor és gyógyvíz eredeti üvegekben nálam **eredeti áron** kapható s bár mily mennyiségben megrendelhető.

Kiváló tisztelettel:

Ruder Jakab.

CSARNOK.

Utolsó láng.

Hirdetés.

A „szászvárosi takarékpénztár részvénytársaság“ vagyoni helyzetét az 1898-ik évi „Mérleg-számlájának“ következő kivonata mutatja.

Vagyon.			Teher.		
1	Pénztár számlán . . .	13076	1	Részvénytőke számlán	60000
2	Valtó „ . . .	669708	2	Tartalék alap „ . .	44018
3	Jelzálog kölcsön „ . . .	147874	3	Betétek „ . . .	562114
4	Folyó „ . . .	11610	4	Hitelezők „ . .	163757
5	Adósok „ . . .	9631	5	Nyereség „ . .	22010
		851899			851899

Ez a pénztárat már 27 év óta áll fenn s üzletköre a következőkre terjed ki:

1) **Elfogad betéteket** 5%-ra, sőt egyletek, iskolák, községek alapítványait, állandó jellegű tőkéit; továbbá árvák pénzeit, valamint magánosok betéteit, ha azok hosszabb időre hagyatnak az intézetnél, **5 1/2%-ra** is. A tőkekamat adót minden esetben az intézet fizeti. Felmondások pedig rendszerint **azonnal** kifizettetnek.

2) **Kölcsönt ad:** a) 180 napnál (félév) nem hosszabb lejáratu és két megbízható kezestől is aláírt váltóra; b) állami kötvényekre és egyéb értékpapírokra az árfolyam, illetőleg névérték 80%-ig és c) ingatlanokra óvadéklevél alapján a becsérték fele összegeig legfennebb 20 évi részletben leendő visszafizetés feltétele mellett. Kamatláb rendszeren 6% és 2% illeték (együtt 8%); e kívül semmiféle pótdíj sem számíttatik.

3) **Viszleszámitol** 180 napnál nem hosszabb lejáratu váltókat, a melyeket gazdák, iparosok, kereskedők és vállalkozók ügy feleiktől, adósaiktól **áruért** kaptak, de a kifizetés is értékesíteni akarnak. Ez elfogadványokat lejáratkor benyújtóink kötelesek rendezni.

Hivatalos órák a hétnek minden köznap **delelőtjén** tartatnak. Postán érkező tudósításokra **azonnal** kimerítően válaszol.

Szászváros, 1899. június hó 5-én.

1—5

Az igazgatóság.

A borszéki borviz a savanyúvizek királya.

Borszék

Gyógyfürdő, Erdélyben, Csikmegyében.
fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama jun. 15-szept. 15-ig.

Utazás Szász-Régenig vasuton, onnan az igazgatóság által szubventionált gyorskocsikon.

E gyorskocsira előjegyzést tehetni Miklós Görög vállalkozóknál, Sz.-Régen.

Déli utirány Brassó, Csik-Szereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz

a savanyúvizek királya.

Megrendelhető az igazgatóságnál Borszék.

Kapható mindenütt.

Petrosény és vidékén: SCHÄFFER
MIHÁLY urnál.

Fürdőre, borviz-üzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal, árjegyzékkel szolgál a fürdő üzlet-igazgatóság Borszék.

Posta és távirtda helyben. 1—8

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

BORRAKTÁR.

Beesés tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy **Petrosény** ben, saját termésű boraimból **nagy raktárt** tartok s képviselemmel **RUDER JAKAB, Transsylvaniai sörfőraktáros** urat biztam meg, ki az **eredeti s legjutányosabb árak** mellett a **megrendeléseknek** a legpontosabban eleget teend s kívánatra árjegyzékkel és bormintával készséggel szolgáland.

A borok 56 literes és azon felüli eredeti hordókban szállíttatnak. A hordók a beszerzési költségen szállíttatnak s két hónapon belül **petrosényi raktáramon** a számla szerinti árban visszavétnak.

Ismerős vevőknek **három havi** várakozás mellett szállítok.

Csak is **hamisítatlan, tiszta és sajáttermelésű szász-sebesi boraimat** tartom **petrosényi raktáramon**, hogy azok **minősége s jutányos árával** a n. é. közönség eddig is tapasztalt bizalmát továbbra is megtartsam, sőt fokozzam, annál fogva ajánlom **kitünő boraimat** a n. é. közönség becses figyelmébe.

Kiváló tisztelettel:

Fronius Frigyes utóda,

Keleti Luiza.

szászsebesi szőlőbirtokos és bornyagykereskedő.